

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Männistö, M. & Sandström, S. (26.1.2018). Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon osaamista tiimiopettajuuden keinoin. ePooki: asiantuntijablogi.

<https://urn.fi/urn:nbn:fi-fe201901212647>

# ePooki asiantuntijablogi

## Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon osaamista tiimiopettajuuden keinoin

Männistö Merja, Sandström Sanna  
Julkaistu 26.1.2018

Tulevaisuuden terveydenhoitotyössä tarvittavan osaamisen ennakointi ja tutkiminen on tärkeää, jotta koulutusta voidaan kehittää vastaamaan uudistuvaa sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Tämä jatkuva haaste terveysosaamisen kehittämässä on otettu huomioon myös Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) terveydenhoitajakoulutuksen opintojaksojen suunnittelussa ja kehittämässä. Sekä yleisen tason, että ammattispesifit osaamisvaatimukset muuttuvat ja painottuvat uudella tavalla yhteiskunnan kansainvälistymisen ja digitalisoitumisen myötä.

Laadukasta ja korkeatasoista terveydenhoitotyötä toteuttavalla terveydenhoitajalla tulee olla ammatillisen vaatimustason mukainen pätevyys, tieto ja taito. Terveydenhoitajan työn perustan luo vahva näyttöön perustuva hoitotyön teoriapohja. Tämän lisäksi tarvitaan jatkuvaa uudistuneen tiedon haltuunottoa. Työ edellyttää hyviä yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja. Laaja asiakastyöosaaminen vaatii taitoa kohdata eri-ikäisiä ihmisiä ja heidän perheitään erilaisissa elämäntilanteissa. Terveydenhoitajan työssä korostuu myös erilaisten lakien ja asetusten tunteminen, mitä tarvitaan niin oman työn hallinnassa kuin asiakkaan ja perheen tukemisessa sekä asiakastietojen turvaamisessa. Tulevaisuuden terveysosaaminen painottuu vahvasti terveyserojen kaventamiseen. Kuinka osata, tunnistaa, ohjata ja motivoida? Väestön terveyserot, sosioekonominen epätasapaino sekä syrjäytyminen etenkin nuorten osalta ovat lisääntyvä huolenaihe yhteiskunnassamme. Nämä asettavat terveydenhoitajan työlle merkittäviä haasteita ja edellyttävät uudenlaisia työtapoja ja menetelmien käyttöä painottaen vertaistukea ja erilaisia ryhmäohjauksen muotoja. Myös oman työn uudellinen organisointi, vaihtuvat työympäristöt sekä monialaisuus tuovat terveydenhoitajan työhön haasteita. Terveydenhoitajalta edellytetään yhä vahvemmin terveyden edistämisen asiantuntijaroolissa toimimista, jolloin asiakaslähtöisyys on nostettava entistä voimakkaammin työn keskiöön. Asiakkaan osallistaminen ja omahoidon tukeminen erilaisia digitalisaation mahdollistamia menetelmiä apuna käyttäen kuuluu olennaisesti tulevaisuuden laadukkaaseen terveysosaamiseen.

Loppuvuodesta 2017 lähdimme kehittämään Koululaisen- ja nuoren terveydenhoitotyön opintojaksoa vastaamaan edellä kuvattua tulevaisuuden terveydenhoitotyön osaamista. Tarkoitus oli kehittää opintojakso vastaamaan koulu- ja opiskeluterveydenhoitajien työelämän osaamishaasteista. Tavoitteena oli päivittää tältä osin terveydenhoitajien tutkinto-ohjelmaa huomioiden tulevaisuuden osaamistarpeet. Pedagogiseksi linjaukseksi valitsimme tiimiopettajuuden ja yhteisöllisen oppimisen. Tiimiopettajuuden ymmärrämme tässä yhteydessä yhteissuunnitteluna, -opettamisena ja -arviointina. Siihen kuuluu myös jatkuva kollegiaalinen vuoropuhelu.

Tarkoituksenamme oli parantaa sekä opetuksen laatua, että oppimista. Yhteisöllinen oppiminen ymmärretään opiskelijaryhmän tavoitteellisena toimintana, jossa sen jäsenet ovat sitoutuneita

yhteisen päämäärän saavuttamiseen ja luovat vuorovaikutustilanteessa uutta tietoa omia ajatuksia jakaen ja perustellen. Opintojakso rakennettiin käyttäen sekä luento- että verkko-opetusta. Verkko-oppimisympäristö rakennettiin Moodleen siten, että siellä olevat tehtävät edellyttävät opiskelijoilta erityisesti yhteisöllistä tiedonrakentelua ja jaettua ongelmanratkaisua, esimerkiksi opiskeluhuvinvoinnin teemapäivän suunnitteluun liittyen. Tunnetaitojen opiskelua toteutettiin myös verkko-oppimisympäristössä. Opiskelijoille oli osoitettu erityyppistä materiaalia, kuten videoita, näyttöön perustuvia tutkimuksia ja artikkeleita. Opiskelijat valmistelivat ryhmissä alustukset, joista keskusteltiin yhteisöllisesti Moodlessa. Yhteisen tiedon rakentelun kautta pyrittiin syventämään oppimista ja ammatillista osaamista tunnetaitojen käsittelyn osalta.

Opintojaksolla koulu- ja opiskeluterveydenhuollon asiantuntijana toimimista harjoiteltiin myös simulaatioympäristössä. Simulaatioympäristö mahdollistaa turvallisen oppimisen, kehittää yhteistyötaitoja ja ongelmanratkaisukykyä. Simulaatio-opetus tapahtui ennen käytännön harjoittelujaksoa, joka aiempien palautteiden perusteella vahvistaa opiskelijoiden kykyä aktiiviseen osallistumiseen heti harjoittelun alkaessa.

Opintojakson arvioinnissa huomioitiin oman osaamisen kehittyminen ja tiedon rakentelu siten, että opiskelijat reflektoivat omaa osaamistaan oppimispäiväkirjan muodossa. Oppimispäiväkirjaa kirjoitettiin synteessissä näyttöön perustuvan tiedon ja oman oppimisen reflektoinnin kanssa. Se mahdollisti oman osaamisen kehittymisen arvioinnin läpi koko opintojakson. Oppimisen vaikuttavuuden näkökulmasta tarkasteltuna, reflektio tukee opitun asian mieleen painamista ja teorian viemistä käytäntöön tehokkaammin kuin tieto ulkoa opeteltuna. Ammatillisena toimiminen koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa vaatii ongelmanratkaisukykyä, jonka kehittymistä tuettiin monipuolisten pedagogisten ratkaisujen avulla.

Männistö Merja,  
lehtori, terveydenhoitotyö

Sandström Sanna,  
tuntiopettaja, terveydenhoitotyö

Julkaisun pysyvä osoite:  
<http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe201901212647>